

SPROGSTART 1-3 ÅR

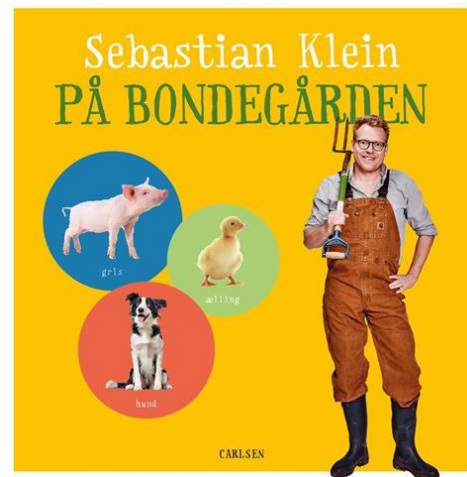
Trin-for-trin

Sebastian Klein på bondegården af Sebastian Klein (2018)

Tema: Bondegårdsdyr

Billedbogen *Sebastian Klein på bondegården* er valgt, da temaet bondegårdsdyr er noget, som mange børn er optaget af. Litteraturen kan gennem både ord, billeder, leg og samtale hjælpe børnene til at genkende de forskellige bondegårdsdyr og sætte ord på de begreber, der knytter sig dertil.

Sprogligt fokus: Lydlig opmærksomhed, ordforråd, skriftsproglige kompetencer og narrative kompetencer.

Det finder du i sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til sprogstartsposen
- Billedbog: *Sebastian Klein på bondegården* af Sebastian Klein
- Ark: Fokusord, billedbogssnak, sproglege
- Konkreter: Ko, hest, gris, får
- Fotos: Bondegård, bondegårdsdyr 6 stk. til Story Sequencer og 6 stk. i A4-format
- Fluesmækker

Ting og sager, du selv skal finde

- Posen med læringsmaterialer
- Tørklæder eller andet til dyrehaler
- Tæppe til Kims Leg

Sprogstartsmaterialerne må kun bruges under opsyn af en voksen.

Ugens indhold

Dag 1:

Højtlesning og fokusord for alle børn i gruppen, ca. fem børn.

Tid: Ca. 20 minutter.

Dag 2:

Guidet læsning og billedbogssnak. Børnene deles i to eller tre grupper efter dit kendskab til børnene.

Tid: To til tre gange ca. 20 minutter.

Dag 3:

Fælles oplæsning og sproglege. Børnene deles i to grupper efter dit kendskab til børnene.

Tid: To gange ca. 20 minutter.

SPROGSTART 1-3 ÅR

Dag 1 – Sebastian Klein på bondegården

Det finder du i sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til sprogstartsposen
- Billedbog: *Sebastian Klein på bondegården* af Sebastian Klein
- Ark: Fokusord
- Konkreter: Ko, hest, gris, får
- Fotos: Bondegård, bondegårdsdyr 6 stk. til Story Sequencer og 6 stk. i A4-format

Ting og sager, du selv skal finde

Det skal du gøre!

Syng første vers af *Sprogstartssangen*.

Vis billedbogen. Tal om forsiden og bagsiden, fortæl om forfatter og illustratør. Fortæl om bogens ryg. Hvad mon billedbogen handler om? Tal om billedbogens titel.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om dyr, som bor på bondegården. Kender I nogle dyr, som bor på bondegården?

Læs billedbogen to gange. Første gang med læseoplevelsen i fokus. Anden gang taler I om fokusord for hvert opslag. Brug billedbogens illustrationer til at understøtte fokusordene og konkreter fra sprogstartsposen til visualisering af billedbogen. Sæt en bevægelse på ordet, når det er muligt. Vis læseretningen og peg på bogstaverne, mens du læser.

Syng sidste vers af *Sprogstartssangen*.

Læringsstigen

Gør-det-sværere-strategi

Forudsige: Hvilke dyr ville du gerne have, hvis du boede på en bondegård?

Generalisere: Kender du andre bondegårdsdyr?

Argumentere:

Se, katten leger med garnet. Hvilke lege kan du bedst li' at lege? Hvorfor?

Gør-det-nemmere-strategi

Giv svaret: Se, her er koens yver, som giver mælk. Hvor kommer koens mælk fra?

Hjælpes ad: Se, her er en høne. Skal vi hjælpes ad med at finde flere høns i bogen?

Begrænse valg: Er det mælk eller kakao, der kommer ud af koens yver, når man malker den?

SPROGSTART 1-3 ÅR

Dag 2 – Sebastian Klein på bondegården

Det finder du i sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til sprogstartsposen
- Billedbog: *Sebastian Klein på bondegården* af Sebastian Klein
- Ark med billedbogssnak
- Konkreter: Ko, hest, gris, får
- Fotos: Bondegård, bondegårdsdyr 6 stk. til Story Sequencer og 6 stk. i A4-format

Ting og sager, du selv skal finde

Det skal du gøre!

Syng første vers af *Sprogstartssangen*.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om dyr, som bor på bondegården. Kender I nogle dyr, som bor på bondegården?

Vis billedbogen. Tal om billedbogen. Spørg børnene om de kan huske, hvad billedbogen handler om.

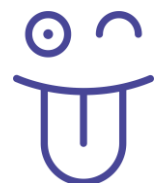
Læs billedbogen og inddrag børnene i genfortælling af billedbogen undervejs.

Billedbogssnak. Brug billedbogens illustrationer samt konkrete fra sprogstartsposen til at understøtte samtalen. Spørgsmålene følger billedbogens opslag.

Syng andet vers af *Sprogstartssangen*.

Et lille tip

Mors-apps.com er en privat hjemmeside, som overskueliggøre udvalget af apps til børn. Her finder du anmeldelser og vurderinger af apps til børn. Mors Apps kan også følges på Facebook og Instagram.

SPROGSTART 1-3 ÅR

Dag 3 – Sebastian Klein på bondegården

Det finder du i sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til sprogstartsposen
- Billedbog: *Sebastian Klein på bondegården* af Sebastian Klein
- Ark: Sproglege
- Konkreter: Ko, hest, gris, får
- Fotos: Bondegård, bondegårdsdyr 6 stk. til Story Sequencer og 6 stk. i A4-format
- Fluesmækker

Ting og sager, du selv skal finde

- Posen med læringsmaterialer
- Tørklæder eller andet til dyrehaler
- Tæppe til Kims Leg

Det skal du gøre!

Syng 1. vers af *Sprogstartssangen*.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om dyr, som bor på bondegården. Kender I nogle dyr, som bor på bondegården?

Vis billedbogen. Tal om billedbogen. Spørg børnene om de kan huske, hvad den handler om.

Læs billedbogen. Inddrag børnene i genfortælling af billedbogen.

Sproglege. Orienter dig i sproglegene og vælg mindst to sproglege, som passer til børnegruppen. Lav gerne flere, hvis I har lyst og ekstra tid. Forbered dig på forhånd på legen. Brug billedbogen som udgangspunkt for sproglegene, da de omhandler billedbogens tema. Legene giver børnene mulighed for at høre, se, gøre og røre ord i nye sammenhænge.

Syng 2. vers af *Sprogstartssangen*.

Litteraturforslag

- Linne Bie: *Lille Rosa og dyrene* (2011)
- Stefan Casta: *Er det dig, mor Mæh?* (2016)
- Rachel Elliot: *Bondegårdsfamilier* (2017)
- Karin Hald: *Tæl med bondegårdsdyr* (2018)
- Kirsten Sonne Harild: *Willi på bondegården* (2010)
- *Min lille bog om bondegården* (2016)
- *Mine første 100 ord om bondegården* (2019)
- Pauline Oud: *Lille Billy-Bob på bondegården* (2016)
- Alexander Steffensmeier: *Lottes bondegård* (2015)

2019

SPROGSTART 1-3 ÅR

Fokusord til *Sebastian Klein på bondegården*

Brug bogens opslag og tal om de forskellige dyr.

Bondegård: På bondegården bor bondemanden og alle dyrene. Der er mange dyr på bondegården – både store og små dyr. Kender du nogle dyr, som bor på bondegården?

Gris: Grisen siger *øf øf* og har fire ben. Den har krølle på halen og er lyserød. Den har en tryne. Den kan li' at rulle sig i mudder.

Ko: En ko siger *muuh* og har horn i panden. Kan I sige *muuh*? Koen har fire ben. Den kan malkes og giver mælk. Vis horn i panden med fagter. Koen har hale og yver, som kan malkes. Vis med fagter, hvordan koen kan malkes. Sæt lyd på! Sådan lyder det, når mælken kommer ned i spanden.

Hest: Hesten har fire ben, en manke og en hale og siger *prrrrruhhh*. Hesten bruger hestesko. Du kan ride på en hest. I kan lege hest ved at løbe rundt og sige *prrrrruhhh*.

Får: Fåret siger *Mæhhh* og har fire ben. Fårets pels er uld, som kan bruges til at strikke varme sokker af.

Ged: Geden har horn i panden, fire ben og siger *Baaahhh/Mæhhh*. Den har yver som koen.

Kat: En kat har fire poter. Katten siger *Miauuv* og kan spinde. Katten har blød pels og kan godt li' at lege.

Hund: Hunden har fire ben og siger *vov*. Den passer på bondegården. Når hunden er glad logrer den med halen. Prøv at logre med halen og sig *vov*. Hunden kan godt li' at tygge kødben.

Høne: En høne har to ben og to vinger. Hønen har næb og kan lægge æg. Den kan baske med vingerne og sige *Gok Gok*. Prøv at baske med vingerne og sig som høns. Hønens unger hedder kyllinger. Hvad mon ræven vil?

2019

SPROGSTART 1-3 ÅR

Billedbogssnak til *Sebastian Klein på bondeg..*

- peg i bogen undervejs

Hvilke dyr kan du se på bogens forside?

Se på opslaget med grise. Hvad siger grisen? Kan du finde den plettede gris? Find den lille gris - hvad laver den? Hvad kan man bruge grisens kød til? Peg eller få barnet til at pege og sige de rigtige ord.

Se på opslaget med koen. Hvad siger koen? Hvad kan man bruge koens mælk til? Peg eller få barnet til at pege og sige de rigtige ord.

Se på opslaget med hesten. Hvor mange ben har hesten? Peg eller få barnet til at pege, mens I tæller benene. Hvad siger hesten? Kan du finde hestens hale? Hvad bruger hesten?

Se på opslaget med får. Hvad siger fåret? Hvad hedder fårets pels? Hvad kan man lave af fårets uld? Kan du se, hvilken farve fåret har? Peg eller få barnet til at pege, mens I taler om fåret.

Se på opslaget med geden. Hvor mange forskellige geder kan du se? Peg eller få barnet til at pege, mens I tæller. Hvad har geden i panden? Hvad siger geden? Hvad kan man lave af gedens mælk?

Se på opslaget med katten. Hvad siger katten? Hvad hedder kattens unger? Hvad kan katten lide at spise? Peg eller få barnet til at pege, mens I taler om katten.

Se på opslaget med hunden. Hvor mange ben har hunden? Peg eller få barnet til at pege, mens I tæller benene. Hvad siger hunden? Hvor kan hunden lide at bo? Hvad laver hunden på bondegården?

Se på opslaget med høns. Hvad siger hønen? Hvor mange ben har hønen? Peg eller få barnet til at pege, mens I tæller benene. Hvad hedder hønsens unger?

2019

SPROGSTART 1-3 ÅR

Sproglege til *Sebastian Klein* på bondegården

Sproglege

Kims leg med bondegårdsdyr: Gem bondegårdsdyrene under et tæppe. Kan du huske dyrene? Brug 2-3 dyr af gangen. Eller leg Kims Leg 2: Lad børnene se dyrene under tæppet. Tag et dyr væk og spørg børnene, hvilket dyr er nu væk?

Hvilket dyr er vi?: Vis dyret, sig som dyret, tag vinger på (bask med armene), næb på (lav næb med hænderne) tag hale på, hvis dyret, I vælger, har en hale og prøv at fange hinandens haler.

Sproglege – med digitale læringsmaterialer

Talende æsker: Indtal på forhånd en dyrelyd i hver æske. Lad børnene kombinere det rigtige dyr med den rigtige lyd. Måske kommer den voksne det forkerte dyr i æsken!

Talende æsker: Leg gæt et dyr: Den voksne indtaler ledetråde om det dyr, børnene skal gætte. Fx: *Jeg har en tryne, jeg er lyserød, jeg har krølle på halen, jeg siger øf øf.* Børnene putter det rigtige dyr i æsken.

Talende æsker: Brug fluesmækker og fotos af dyrene. Den talende æske siger dyrelyden, og børnene skiftes til at løbe hen og slå på fotoet af det dyr, der passer til lyden.

Story Sequencer: Lad barnet indtale den lyd, der passer til de fotos, der på forhånd er sat i Story Sequence-ren.

Endnu flere sproglege – inde & ude

Syng sangene: *Kørerne i bussen siger...* på melodien til *Hjulene på bussen*.

Lav fagter, mens I synger sangen *Jens Petersens ko*. Find fagter til sangen på YouTube.

Dyrestafet: Indtal på forhånd forskellige dyrelyde i æskerne. Stil legetøjsdyrene på en række i den ene ende af rummet. Barnet åbner en talende æske, som siger en dyrelyd, hvorefter barnet løber hen efter det dyr, der passer til lyden.

Spil billedlotteri: Har I et spil med fotos af bondegårdsdyr, så spil det! Lad evt. barnet matche bondegårdsdyret fra sprogstartsposten med fotoet af dyret.

Hvad passer sammen? Læg fotos af dyr på gulvet og find mælk, spegepølse og en striketrøje. Vis mælken og spørg: Hvilket dyr laver mælk? Gentag med et nyt produkt. Vis striketrøjen og spørg: Hvilket dyr har uld, som man kan strikke varme trøjer af? Fortsæt legen.

2019

